

ПІБ: Шара Любов Миколаївна.

Звання: Кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин.

E-mail: ljuba_che@ukr.net

Коди відповідно до міжнародних реєстрів вчених:

Наявність профіля в Google Академії:

<https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=q4aFi8QAAAAAJ>

ORCID ID: 0000-0002-4921-4718

Scopus Author ID: 59540290400.

ОСВІТА

1993–1998 рр. – Чернігівський державний педагогічний університет імені Т. Г. Шевченка, спеціальність – «історія та психологія», кваліфікація – «вчитель історії, практичний психолог у закладах освіти» (диплом спеціаліста з відзнакою ЕН № 10561814 від 25 червня 1998 р.).

1998–2001 рр. – аспірантура Чернігівського державного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка.

2003 р. – захист дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. Спеціальність 07.00.01 – історія України. Тема дисертації: «Становлення органів самоврядування у містах і посадах Чернігівської губернії в останній третині ХІХ ст.» (диплом кандидата історичних наук ДК № 018598 від 21 травня 2003 р.). Спеціалізована вчена рада Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Рішення президії Вищої атестаційної комісії України від 21 травня 2003 р., протокол № 15-11/5).

2006 р. – присвоєно вчене звання доцента (кафедра історії слов'ян). Рішення Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України (протокол № 3/63-Д від 15 червня 2006 р.), атестат доцента 02ДЦ № 013135.

ДОСВІД ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

2001–2006 рр. – асистент, старший викладач кафедри історії слов'ян Чернігівського державного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка.

2006–2015 рр. – доцент кафедри історії Центрально-Східної Європи Чернігівського державного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка (з 2010 р. – Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка).

2015 р. – дотепер – доцент кафедри всесвітньої історії (з 2018 р. – всесвітньої історії та міжнародних відносин) Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка (з 2017 р. – Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка).

2025 р. – дотепер виконувач обов'язків кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин.

НАУКОВИЙ СТУПІНЬ, ВЧЕНЕ ЗВАННЯ

Кандидат історичних наук, доцент.

ДИСЦИПЛІНИ, ЩО ВИКЛАДАЄ

«Історія країн Центрально-Східної Європи доби середньовіччя та раннього нового часу» (VII–XVI ст.), «Історія країн Центрально-Східної Європи доби середньовіччя та ранньомодерного часу» (VII–XVII ст.), «Історія країн Центрально-Східної Європи XVII–XVIII ст.», «Королівські династії Центрально-Східної Європи (IX–XVIII ст.)», «Історичні традиції місцевого самоврядування в Україні» (рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)), «Чернігівська еліта: участь у муніципальному управлінні (друга половина XIX – початок XX ст.)» (рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)).

ДИСЕРТАЦІЙНА ПРАЦЯ

24 січня 2003 р. – захист кандидатської дисертації з теми «Становлення органів самоврядування у містах і посадах Чернігівської губернії в останній третині XIX ст.» у Спеціалізованій вченій раді Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна за спеціальністю 07.00.01 – історія України.

СФЕРА НАУКОВИХ ІНТЕРЕСІВ

Історія формування та функціонування самоврядних структур у містах і посадах Чернігівської губернії в останній третині XIX – на початку XX ст. Деталізація законодавчої бази для громадського врядування, зміни в її виборчій системі, форматі компетенції виборної влади, рівні підпорядкованості інституціям державної адміністрації. Дослідження виборчих кампаній у Чернігові протягом 1870–1913 рр., соціального складу гласних думи й управи, практичних напрацювань чернігівського муніципалітету у різноманітних царинах господарсько-побутового й культурно-духовного спрямування; написання колективного портрету діячів міського громадського управління. Вивчення окремих аспектів антисемітської політики імперської влади на прикладі залучення думців-євреїв до міського громадського управління, можливостей набуття освіти. Розробка уроків з історії України у площині порівняння історіографічної й джерельної інформації з тогочасними медіа-сюжетами.

ПРОФЕСІЙНА І ГРОМАДСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Виконання обов'язків офіційного опонента на захисті дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук за спеціальністю 07.00.06 – історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни (Київ, травень 2012 р.); за спеціальністю 07.00.01 – історія України (Київ, квітень 2016 р., Чернігів, квітень 2021 р.).

Участь у розробці конкурсного наукового проєкту «Органи місцевого самоврядування у державотворчому процесі за доби Української революції 1917–1921 рр.: відродження історичної пам'яті та формування національної

свідомості (на матеріалах Північного Лівобережжя України)». 2025 р. – участь у проєкті Магістральна (не)конференція міні-EdCamp Chernihiv «Педагогічна підтримка учасницького кола освітнього процесу в умовах війни».

Робота у проєктних групах із розробки освітньо-професійних програм 03 «Гуманітарні науки», 032 «Історія та археологія» (перший (бакалаврський) рівень вищої освіти) та В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки», В9 «Історія та археологія» (третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти).

Кураторство в академічних групах.

Керівництво гуртком «Науково-дослідна робота: шкільні практики» і науковою роботою здобувачів; гуртком «Історія України» ОКПНЗ «Чернігівська МАН учнівської молоді»; науково-дослідними розвідками учнів МАН; секціями «Історія Чернігівщини у давнину» та «Церква, культура і мистецтво на Чернігівщині» у рамках щорічної Чернігівської обласної історико-краєзнавчої конференції учнівської молоді, секцією «Актуальні проблеми вітчизняної та зарубіжної історії» на щорічному науковому семінарі аспірантів та магістрантів, що відбувається на базі Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О. М. Лазаревського.

Участь у журі II етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України.

Членство у профспілках Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка та Чернігівської обласної організації Національної спілки краєзнавців України.

СТАЖУВАННЯ

Липень 2009 р. – XIX WSCHODNIA SZKOŁA LETNIA UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO (Східна літня школа Варшавського університету).

12.09.–12.01.2012 рр. – Інститут історії НАН України.

01.09.–31.10.2014 р – Інститут права та соціальних технологій Чернігівського національного технологічного університету.

01.12.–02.02.2015 рр. – кафедра гуманітарних дисциплін Чернігівського національного технологічного університету.

01.10.–02.11.2020 р. – кафедра суспільних дисциплін та методики їх викладання Чернігівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені К. Д. Ушинського (свідоцтво № 25С 02139222/000019-20).

04.10.–04.11.2021 р. – кафедра суспільних дисциплін та методики їх викладання Чернігівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені К. Д. Ушинського (свідоцтво № 25С 02139222/000019-21).

18.10.–29.10.2021 р. – підвищення кваліфікації директорів (методистів) позашкільних навчальних закладів та керівників гуртків у Чернігівському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти імені К. Д. Ушинського (свідоцтво 25 ПК 02139222/005390-21).

08.04.–31.05.2024 рр. – стажування за індивідуальною програмою при кафедрі всесвітньої історії та міжнародних відносин Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя (свідоцтво 127/23-24 СТ).

ВІДЗНАКИ ТА НАГОРОДИ

Почесна грамота Чернігівського державного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка (2004 р.), Почесна грамота Чернігівського державного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка (2005 р.), Почесна грамота Чернігівської обласної державної адміністрації (2006 р.), Диплом літературного конкурсу «Краща книга року – 2010» у Чернігові (2011 р.), Грамота Чернігівського державного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка (2009 р.), Грамота Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка (2013 р.), Грамота Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка (2014 р.), Грамота Національної академії наук України, Національного центру «Мала академія наук України» (2019 р.), Грамота Національної академії наук України, Національного центру «Мала академія наук України» (2020 р.), Почесна грамота управління освіти Чернігівської міської ради (2023 р.), Почесна грамота Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка (2024 р.), Почесна грамота Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка (2025 р.).

ОСНОВНІ НАУКОВІ ПРАЦІ

Понад 100 наукових публікацій:

1. Шара Л.М. Чернігівська міська дума (70–90-і роки ХІХ ст.). Чернігів, 2010. 224 с.
2. Шара Л.М. Чернігівське міське громадське управління 1913–1917 років. *Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 років*. Вип. 9. Київ, 2013. С. 126–139.
3. Шара Л.М. Соціальні видатки у бюджеті міського самоврядування Чернігова 1905–1907 рр. *Сіверщина в історії України. Збірник наукових праць*. Київ-Глухів, 2017. Вип. 10. С. 332–334.
4. Шара Л.М. Наповнення бюджету м. Чернігова (1871-1917 рр.). *Сіверянський літопис*. 2020. №6. С.13-23.
5. Шара Л.М. Місцевий «самородок» Кузьма Потапович Ходот (1841–1912). *Сіверянський літопис*. 2023. №2. С. 65-71.
6. Шара Л.М. Законодавча база гарантування гендерного паритету у муніципалітетах Європейського Союзу. *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка*. Чернігів, 2024. Вип. 28 (184). С. 137–144.
7. Шара Л.М. Піклування про біженців і переселенців як важлива опція у роботі Чернігівської міської думи (за матеріалами «Черниговской земской недели», серпень–листопад 1915 р.). *Сіверянський літопис*. 2025. № 1. С. 89–95.

8. Шара Л.М. Краківський університет як практико-орієнтована модель вищої освіти XIV ст. *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка*. Чернігів, 2025. Вип. 36 (192). С. 191–195.

9. Шара Л.М. Перші княгині-християнки у процесі євангелізації чеської і польської середньовічних монархій. *Сіверянський літопис*. 2025. № 6. С. 19–29.

Девіз: «Щаслива людина не та, яка має усе, що їй подобається, а та, якій подобається усе, що вона має».

Улюблена цитата: «Справжня держава та, де «патріотизм» і «совість» – тотожні» (*Річард Бах*).